

KNBF Nieuwsbrief

De KNBF Nieuwsbrief kunt u ook lezen (en downloaden) op de KNBF site. www.knbf.nl. Of scan de QR code met uw mobiele telefoon. Alle postzegelverzamelaars, filatelisten en anderen die geïnteresseerd zijn in postzegels, kunnen zich aanmelden voor een **GRATIS** abonnement op de KNBF Nieuwsbrief via www.knbf.nl

In deze Nieuwsbrief o.m.:

- Pag. 1,2,3: Bonds bureau – Bondsbibliotheek - Nieuwsbrief
- Pag. 3,4,5: Thomas Alva Edison – Jan M. Broeders
- Pag. 5: Michel – Ibersche Halbinsel Henk P. Burgman
- Pag. 5, 6: Postzegelontwerpen
- Pag. 6,7: Winterstamps
- Pag. 7: Sneeuwlaars
- Pag. 8,9: Val muur van Gorizia
- Pag. 9,10: Semmeringbahn
- Pag. 10,11: Marcus Aurelius – Frans Haverschmidt
- Pag. 11: Uw reacties

Bondsbureau

Het Bondsbureau is op maandag en dinsdag gesloten. Woensdag en vrijdag aanwezig van 09.30 uur tot 16.00 uur. Donderdag aanwezig van 09.30 uur tot 12.00 uur

Het secretariaat KNBF en de Bondsbibliotheek zijn van vrijdagmiddag 20 december t/m dinsdag 7 januari 2025 gesloten vanwege de Kerstperiode. Woensdag 8 januari is ons kantoor weer geopend voor bezoek.

Het bestuur KNBF en haar medewerkers wensen u allen fijne Kerstdagen en een gezond en filatelistisch Nieuwjaar.

Het Bondsbureau in Houten is geopend op woensdag en vrijdag van 9.30 uur tot 16.00 uur. De openingstijden van de bibliotheek zijn op woensdagen van 10.00 tot 16.00 uur. Graag van te voren een afspraak maken via de mail: bibliotheek@knbf.nl of telefonisch: 030 3075469

Vanaf eind februari 2025 zal het secretariaat KNBF niet meer op vaste tijden bezet zijn. Sonja van Zoeren-Ham neemt na 40 jaar afscheid en gaat met pensioen.

Het bestuur neemt haar taken over.

KNBF - Audio Visueel Centrum

Het is nu een mooi moment om alvast na te denken over de volgende clubavond. Deze kunt u een gezellig en leerzaam filatelistisch tintje geven met een presentatie of lezing van het Audio Visueel Centrum (AVC).

Een aantal lezingen is beschikbaar als Power Point presentatie, welke per e-mail (via We Transfer) wordt verstuurd. U kunt de presentatie op uw eigen pc opslaan tot het moment van gebruik. Daarnaast is een aantal lezingen op CD beschikbaar.

Om de presentaties af te spelen heeft u nodig: een pc (evt. met CD speler), een beamer en een projectiescherm (of een witte muur).

U kunt een lezing aanvragen via info@knbf.nl. De complete lijst met beschikbare lezingen kunt u vinden op www.knbf.nl (onder Diensten ... Audio Visueel Centrum).

KNBF Stempel Service

Na sluiting van de postkantoren werd het voor filatelisten steeds lastiger om postzegels netjes te laten stempelen. De samenwerking tussen PostNL en KNBF heeft er toe geleid, dat PostNL een aantal werkzaamheden aan KNBF heeft overgedragen, zoals het op verzoek filatelistisch afstempelen van poststukken en het laten vervaardigen en beschikbaar stellen van (gelegenheids-)stempels.

De afgelopen maanden hebben weer aan aantal speciale stempels het levenslicht gezien. Wilt u postzegels of een poststuk filatelistisch laten afstempelen, dan is dit mogelijk. Hier zijn geen kosten aan verbonden.

Stuurt u dan de zegels of het poststuk naar KNBF, Nieuwe Schaft 23, 3991 AS Houten. Wilt u ook een aan uzelf geadresseerde, gefrankeerde envelop insluiten voor de terugzending.

KNBF Bibliotheek|:

Wij zijn nog steeds bezig met het (her)invouren en controleren van de vele duizenden boeken in de bibliotheek. Op dit moment zijn we, nog steeds, bezig met de vele thematische boeken. Dit is ook afgelopen maand weer vertraagd door de aanvoer van nieuw materiaal uit schenkingen en nalatenschappen. Maar het eind komt langzaam aan in zicht!

Vanuit de luie stoel is de catalogus vanuit huis gemakkelijk in te kijken en kan men op titel en/of auteur zoeken. Ook kan men via de "knop" Geavanceerd zoeken op meerdere details zoeken. Ga naar - <https://app.colibris.be/knbf/>

Laat ons weten wat u er van vindt. Aanmoedigingen, kritieken en ideeën, alles is welkom.

Wij hopen dat veel verzamelaars eens een, al dan niet, virtueel kijkje komen nemen in onze mooie bibliotheek.

Zoals gezegd is er de afgelopen weken weer nieuw materiaal binnen gekomen, waaronder heel veel interessant veldpost materiaal. Waaronder; Info Bundeswehr Feldpost - Czechoslovak Field Post in France and Great Britain - Regeling Amerikaanse strijdkrachten Nederland - Overzicht gebruikte Veldpoststempels 1815 - 1990 en Dagtekeningstempels Veldpost.

Ook de volgende "gewone" werken hebben we opgenomen: Kunst auf briefmarken - Schätze aus dem Postarchive, van Koloman Moser.

De Grafische Technieken van Fons van der Linden.

Onderrichtingen, betrekkelijk het postwezen.

Viktor IV Envelopes.

Magyarország Lengyel Katonai Táborok Postája 1939-1944 = Post van Poolse internerings kampen in Hongarije.

Instructions for the guidance of Postmasters in the UNITED KINGDOM.

en vele anderen. Via de bibliotheek catalogus kunt u zien wat de laatste ingevoerde items zijn. Kijkt u maar op; <https://app.colibris.be/knbf/>

Ook onze doubletten voorraad is wederom verrijkt met vele doublures. Deze doubletten liggen in de bibliotheek in Houten te wachten op een nieuwe eigenaar. Zo hebben we o.a. in de aanbieding: Verzeichnis der Maschinenstempel und Ortswerbbestempel (Zwitserland - Liechtenstein) uitgegeven door "Generaldirektionen PTT Bern.

Edition D'or deel XXX = Kurt Kimmel collectie - CEYLON 1875-1871.

Edition D'or Deel 51 = Hotze Wiersma collectie - Postdiensten op het platteland van NEDERLAND vóór 1850.

Handboek Nederlandse Poststempels, deel 3, van Cees Janssen. De papieren uitgave!

Ook hebben wij dozen met doubletten staan die verenigingen op hun bijeenkomsten kunnen neerzetten zodat de leden hier boeken kunnen aanschaffen.

Bij een aantal verenigingen blijkt dit aan te slaan. Denk er eens over na of u uw leden niet op deze wijze kennis kunt laten maken met postzegel literatuur.

Voor de vereniging een extra attractie, voor de leden een extra reden om de bijeenkomst te bezoeken en voor de bibliotheek een welkome aanvulling van de kas.

De opbrengst is uiteraard voor de bibliotheek.

U kunt langskomen om de drie kasten en ± 10 dozen met doubletten door te nemen en zien of er iets naar uw gading bij zit.

Alle doubletten zijn zéér schappelijk geprijsd en afdingen mag!!

De bibliotheek is geopend op woensdagen 10.00 uur tot 16.00 uur. Graag van tevoren bellen (030 - 3075 469) of e-mailen (bibliotheek@knbf.nl) om een afspraak te maken. Denkt u aan de Kerstreces sluiting? De bibliotheek is vanaf vrijdag 20 december t/m dinsdag 7 januari 2025 gesloten.

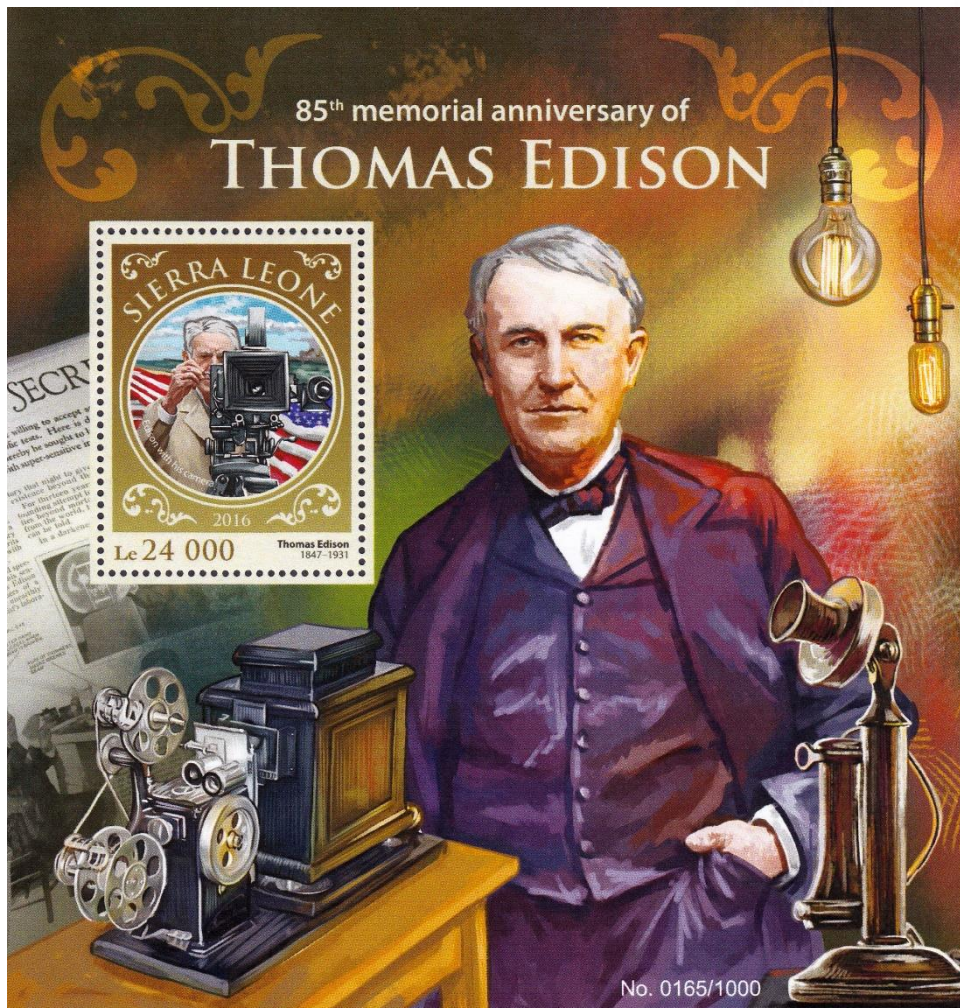
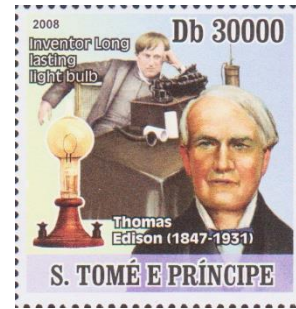
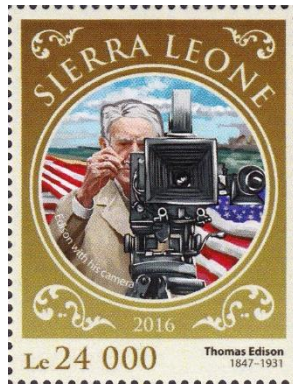
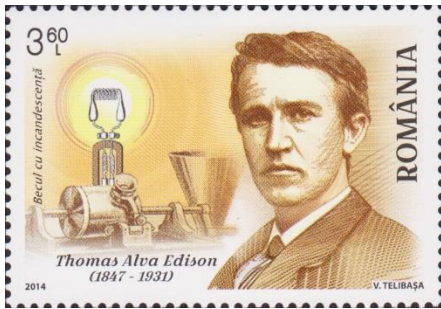
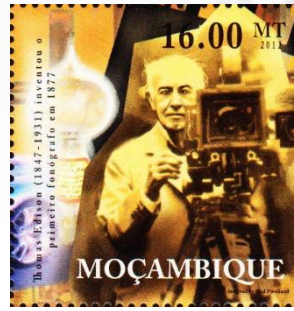
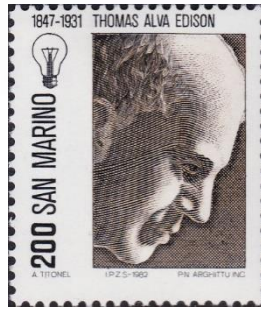
Tot ziens in de bibliotheek!

Namens Team-Bibliotheek - Henk P. Burgman

Filatelistische aandacht voor: Thomas Alva Edison (3)

Zijn grootste bijdrage aan de industriële vooruitgang is zonder twijfel zijn onderzoekslaboratorium, dat hij rond 1876 in Menlo Park, New Jersey liet bouwen. Dit was het eerste laboratorium dat speciaal werd opgezet om nieuwe apparaten, toestellen, machines en gebruiksvoorwerpen te ontwikkelen en de technologische vooruitgang op anderen te boeken en kan worden gezien als het eerste commerciële researchlaboratorium ter wereld. Ieder technologiebedrijf heeft heden zo'n soort lab. De meeste zaken die in Menlo Park zijn bedacht en ontwikkeld werden telkens op zijn naam geötrooieerd. Heinrich Göbel, in 1849 naar de USA geëmigreerd, claimde dat hij in 1854 al een gloeilamp had gemaakt. Göbel was echter zijn tijd vooruit en kon door het ontbreken van een effectief werkende elektriciteitsbron zijn uitvinding niet in de praktijk brengen. Later pakte Edison het bestaande idee op, verbeterde het procedé en maakte er een bruikbaar product van. Toen hij probeerde zijn uitvinding in het Verenigd Koninkrijk te patenteren bleek dat de Engelsman Joseph Swan, geheel onafhankelijk van Edison, enkele maanden eerder de gloeilamp ook had uitgevonden en gepatenteerd. In eerste instantie probeerde Edison Swan van plagiaat te beschuldigen, maar de Britse rechter verwierp de aanklacht tegen plagiaat. Later legden ze hun juridische geschil bij en richtten ze in 1884 de Edison & Swan United Electric Company op. Alleen al over de gloeilamp heeft Edison gezorgd voor een interessant verlopen geschiedenis. Ook bij andere uitvindingen die hij claimde zijn soms meerdere personen betrokken, die ook aanspraak maakten op de betreffende uitvinding of verbetering. (Wordt vervolgd).

(Jan M. Broeders, 241117 - nieuwsbrief Optische Fenomenen, www.optischefenomenen.nl)

Titel: Michel IBERISCHE HALBINSEL 2024

Onder deze titel worden in het 4e Europa deel de Spaans- en Portugeessprekende landen binnen Europa samengevat. Dit klopt niet helemaal. Want de zegels voor de Portugese Azoren en Madeira worden in deze uitgave gewoon meegenomen. Op zich is dat geen probleem. Dit houdt het wel een beetje overzichtelijk. Welke landen en/of gebieden komen we tegen in deze alweer 109^e editie? Dat zijn Spaans Andorra, Portugal, de Azoren, Madeira en “Last but not least” Spanje. Zoals gewend heeft Michel in deze uitgave weer het een en ander redactioneel doorgevluid en waar nodig aangepast en/of gecorrigeerd. Qua opmaak is er, gelukkig, niets veranderd en de wijze van prijzen en opbouw van de pagina's is, niet verrassend, ongewijzigd gebleven. Veel echt nieuws is er niet te melden. Ja, de prijzen zijn aangepast aan het huidige niveau en de nieuwe uitgiften zijn weer bijgewerkt tot eind 2023. Bij Portugal zou een zegel uit 2004 die tot op heden in gebruikte vorm geen Michel prijs had meegekregen nu wel geprijsd zijn. (Ik heb het niet kunnen terugvinden). Bij de zegels van de Azoren zijn een klein aantal “nieuwe” variëteiten opgenomen bij de zegels met de Koning Louis en zijn er twee papier varianten, na nadere bestudering, afgevoerd. Bij Spanje zijn de laatste tijd speciale velletjes uitgegeven de zo genoemde “Pruebas de artista“. Deze velletjes hebben geen frankeerwaarde en dit wordt nu als zodanig ook aangegeven door Michel. Verder zijn nu de eerste dag van uitgiften bekend, en opgenomen, van een aantal oudere frankeer labels rond de overgang naar het “Millennium”.

Deze catalogus bevat onder tussen alweer meer dan 900 bladzijden, de harde kaft ontbreekt niet. Ook deze catalogus is als elektronische uitgave te verkrijgen wat al gauw € 25, = scheelt, toch weer mooi meegenomen.

Henk P. Burgman

Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Taal: Duits - Bladzijden: 930 - Illustraties: Kleur "Gebonden", hardcover 23 x 15,5 cm. - ISBN: 978-3-95402-474-2 - Uitgever: Schwaneberger Verlag GMBH - Prijs: € 74, = Excl. verzendkosten. - Informatie // Verkrijgbaar bij: Schwaneberger Verlag GmbH, Industriestr. 1 - 82110 Germering, Duitsland. - En bij elke gerenommeerde postzegelhandel. E-mail: redaktion@michel.de - Website: www.briefmarken.de

Presentatie Postzegelontwerpen:

Op 24 november heeft Sandra Smulders haar presentatie over haar postzegelontwerpen verzorgd bij PV Gouda. Wilt u horen en zien hoe de door haar ontworpen postzegelvelletjes

tot stand zijn gekomen, kunt u eens kijken op de Facebook-pagina van haar bedrijf Vormgoed <https://www.facebook.com/vormgoed>

Sandra heeft al veel postzegels ontworpen, niet alleen voor Nederland, maar ook bijvoorbeeld voor Curaçao, Luxemburg en Oostenrijk.

WINTERSTAMPS

WINTERSTAMPS - 21 en 22 februari 2025 - is de vijfde editie van de Winterstamps-postzegelbeurs in Veenendaal. Er zijn een 25 tal stands met Nederlandse en buitenlandse (België, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk) postzegel- en brievenhandelaren.

De voorgaande edities waren een succes, met positieve reacties van zowel bezoekers als handelaren. Er zijn voldoende zitjes met gemakkelijke stoelen, overdekt parkeren, gratis snelle wifi en goede verlichting. Rolstoel toegankelijk. Nieuw is dat de bezoekers beide dagen deel kunnen nemen aan een uitgebreid warm en koud lunchbuffet in het restaurant voor € 24,50.

Toegang beurs, inclusief thee, koffie en frisdrank: €11,00 per dag. En inclusief entree symposium et koffie/thee. Gratis inpandig parkeren.

Openingstijden beurs:

- Vrijdag 21 februari 10.00-18.00 uur

- Zaterdag 22 februari 9.30-16.30 uur

Adres: Van der Valk Hotel Veenendaal: Bastion 73, 3905 NJ Veenendaal

SYMPOSIUM

Vrijdagavond 21 februari 19.30-22.00 uur: 'Is digitale filatelie een hulpmiddel, noodzaak of spelbreker bij het verzamelen?' Inleidingen met mogelijkheid tot discussie:

- Hulpmiddel: Ton Dietz, rubrieksredacteur digitale filatelie in het maandblad Filatelie
- Noodzaak: John Kuin, veilinghouder Rietdijk
- Spelbreker: André Scheer, internationaal exposant

Beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Toegang gratis voor beursbezoekers, anderen € 11,00 inclusief koffie en thee. Alleen voor het symposium is tevoren aanmelden verplicht: pr@winterstamps.nl (Jan Heijs). Deelname aan het voorafgaand winterbuffet (à € 29,50) is mogelijk.

Voor meer informatie: www.winterstamps.nl - Contact: secretaris@winterstamps.nl (Willem-Jan Leeftang) - T: 06-24558742.

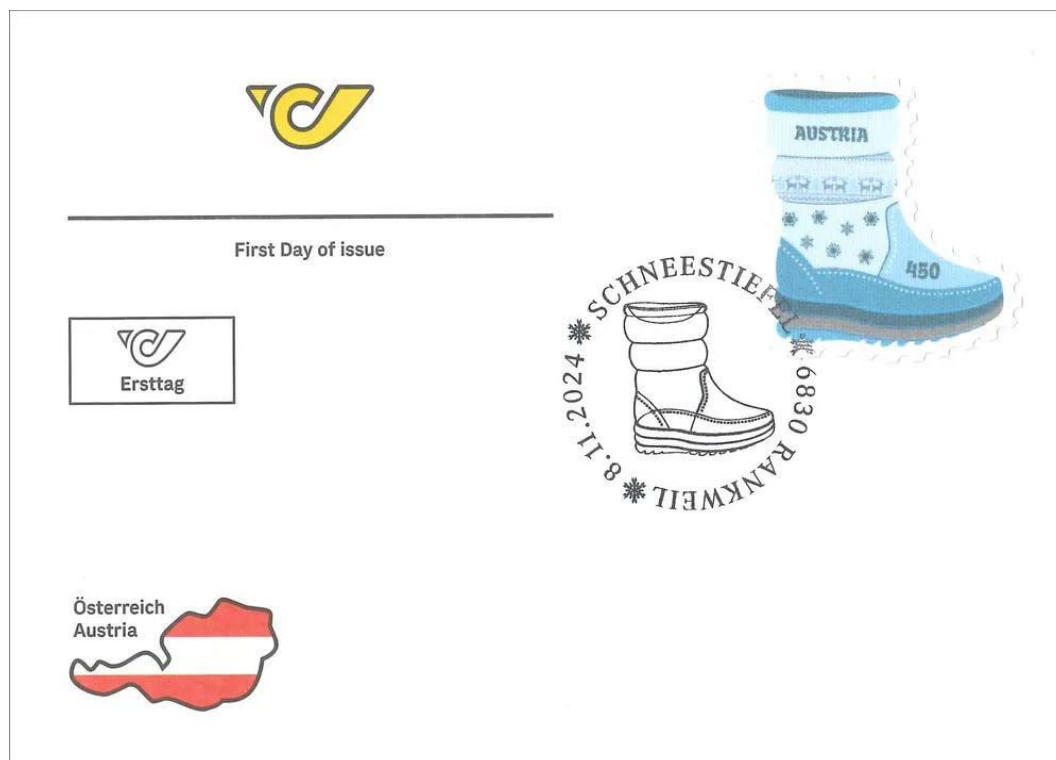
Sneeuwlaars:

De eerste dag van uitgifte door Österreichische Post AG van de afgebeelde postzegel met een nominale waarde van € 4,50, en eerstedagenvelop is 8 november 2024. Ontwerp: David Gruber, druk: Cartor Security Printers, oplage: 140.000 stuks.

Samen met de zegels met afbeeldingen van de want, de wollen muts en de trui maakt de sneeuwlaars de complete set "filatelistische winterkleding" compleet.

Na de postzegelblokken die in voorgaande jaren zijn uitgegeven, gaat het deze keer om het juiste schoeisel voor de winter. Snowboots zijn ontworpen om de voeten warm en droog te houden, ze moeten goed passen en gemaakt zijn van waterdicht, ademend materiaal. Een antislipzool zorgt voor een veilige grip, zelfs op ijs en sneeuw. Het huidige stempelblok in winterse blauwtinten is uitgestanst in de vorm van een sneeuwlaars en heeft de kenmerkende perforatie van een stempel. Een border met rendier- en dennenbomen siert de dik beklede schacht, daaronder zijn sneeuwvlokken te zien. Een antislip schoenzool maakt de snowboot helemaal af. Zo bent u goed uitgerust voor een winterwandeling of voor het bouwen van sneeuwpoppen. Tip: Alle vier de postzegelblokken in de vorm van winterkleding zijn nu ook samen verkrijgbaar in een unieke set.

20^e verjaardag van de val van de muur van Gorizia

Gorizia is gelegen aan de Isonzo die vanuit de Sloveense Alpen naar de Adriatische Zee stroomt. Het is een multiculturele plaats, een smeltkroes van Italiaanse, Sloveense en Germaanse invloeden. De stad behoorde onder de naam Görz nog tot 1918 toe aan Oostenrijk-Hongarije. Om deze reden doet de architectuur in Gorizia vaak Oostenrijks aan. De stad had de bijnaam "het Oostenrijkse Nice", vanwege de vele overeenkomsten met de Franse stad Nice.

De naam *Gorizia* is afgeleid van een Sloveens vrouwelijk zelfstandig naamwoord *gorica*, dat *heuvel* betekent. Het is een verkleinwoord van het substantief *gora*, dat *berg* betekent. In deze grensregio tussen Italië en Slovenië komen aan Italiaanse kant vaker toponiemen van Slavische oorsprong voor.

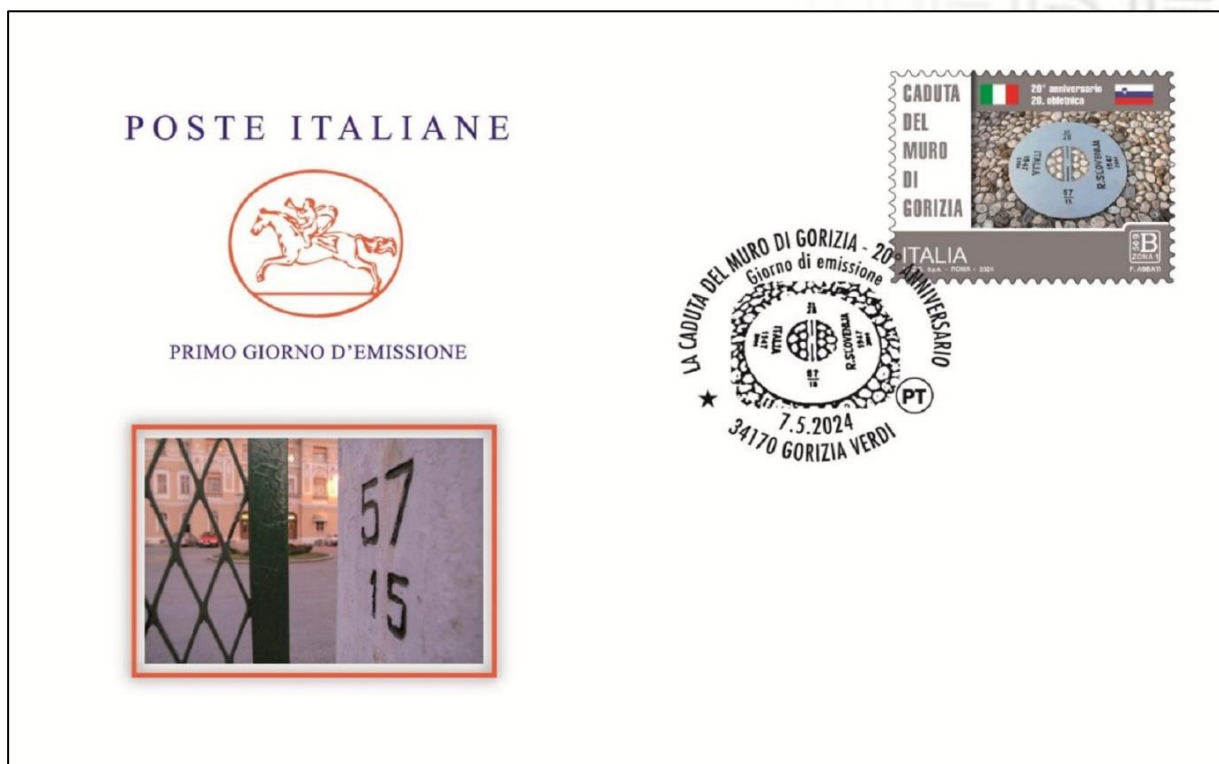
De eerste schriftelijke vermelding van Gorizia dateert uit 1001. In een oorkonde van keizer Otto III wordt de plaats beschreven als 'villa quae Sclavorum lingua vocatur Gorizö. In de 11^e eeuw begon Gorizia zich uit te breiden. In het begin van de 13^e eeuw werd er een klooster gebouwd, waarschijnlijk door Antonius van Padua. Er werd een derde stadsmuur gebouwd met een poort en een ophaalbrug. Bij die brug werd een klein huis gebouwd, het *Schönhaus*, waarvandaan een ondergrondse tunnel naar het kasteel Gorizio liep. De laatste graaf had geen kinderen en liet het Schönhaus na aan zijn lijfarts Puteo, die het doorverkocht aan Antonio I dei Lantieri. Sindsdien staat het huis bekend als het Palazzo Lantieri.

In de Eerste Wereldoorlog was Gorizia het strijdtoneel tussen de Italiaanse en Oostenrijks-Hongaarse legers. Na deze oorlog werd de stad overgedragen aan Italië. Bij de Vrede van Parijs, na de Tweede Wereldoorlog, moest Italië in 1947 verschillende gebieden afstaan aan Joegoslavië, waaronder een deel van de provincie Gorizia en een groot deel van Istrië. De grens tussen Joegoslavië (vanaf 1991 Slovenië) en Italië loopt sindsdien door Gorizia. Het Italiaanse deel is veruit het grootste van de twee; het Sloveense deel, grotendeels na de Tweede Wereldoorlog gebouwd, staat bekend als Nova Gorica (Nieuw-Gorizia). Door de deling kwam het station aan de spoorlijn van Villach (Oostenrijk) naar de havenstad Triëst in Nova Gorica te liggen en het stationsplein grotendeels in Italië.

Op 1 mei 2004 trad Slovenië toe tot de Europese Unie, hetgeen met veel festiviteiten gevierd werd in de gedeelde stad. Door de toetreding van Slovenië tot het Verdrag van Schengen zijn er sinds 21 december 2007 geen grenscontroles meer tussen Gorizia en Nova Gorica.

Het 'Ministerie van Ondernemingen en Made in Italy' heeft een gewone postzegel tarief B, een eerstedagenvelop op 7 mei 2024 uitgegeven die behoort tot de thematische serie "Il Senso civico", gewijd aan het samenleven tussen volkeren: de val van de muur van Gorizia, op de 20^e verjaardag, met betrekking tot de waarde van tarief B zone 1 - 50g gelijk aan € 3.15. De oplage is 250.020 exemplaren.

De postzegel is gedrukt door Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato S.p.A., in diepdruk, op wit, neutraal gecoat, zelfklevend, niet-fluorescerend papier. Het ontwerp is van Fabio Abbati. De postzegel wordt aangevuld met de opschriften "20° ANNIVERSARIO" en "20.OBLETNICA", het opschrift "ITALIA" en de tariefaanduiding "B-zone 1 50g".

De afbeelding toont het cirkelvormige vloermozaïek dat in 2004 op het Piazza della Transalpina werd gebouwd na de verwijdering van de "muur" van Gorizia, die sinds 1947 de grens tussen Italië en Joegoslavië aangaf en waarmee de 'Muur van Gorizia, de laatste muur die Oost- en West-Europa scheidde, ophield te bestaan.

170 jaar Semmeringbahn

Postzegel van de Oostenrijkse Post: 170 jaar geleden werd de Semmering-spoorlijn, die tussen 1848 en 1854 onder leiding van Carl Ritter von Ghega in slechts zes jaar werd aangelegd, in gebruik genomen. Het is de eerste hooggebergtespoorweg ter wereld en een van de mooiste landschapsspoorwegen van Europa.

Op initiatief van de in Wenen gevestigde natuur-, cultuur- en landschapsbeschermingsorganisatie "Alliance For Nature – Alliance for Nature" werden de Semmeringbahn en het omliggende landschap iets meer dan 25 jaar geleden uitgeroepen tot UNESCO-werelderfgoed. De secretaris-generaal en initiatiefnemer van 's werelds eerste UNESCO-

werelderfgoed voor spoorwegen, prof. D.I. Christian Schuböck, ontving vervolgens de "Medal of Honor" van "Europa Nostra" (Pan-Europese Federatie voor Erfgoed). Het initiatief "Werelderfgoed Semmeringbahn" van de "Alliance For Nature" werd toen een internationaal rolmodel.

Na de Semmeringbahn (Oostenrijk) nam UNESCO in de loop van de volgende jaren ook de Darjeeling-Himalaya-spoorweg, de Nilgiri-bergspoorweg en de Kalka-Shimla-bergspoorweg (alle drie in India) en de grensoverschrijdende Rhätische Bahn (Zwitserland/Italië) en de Trans-Iraanse Spoorweg (Iran) op in de kring van werelderfgoederen.

Ter gelegenheid van het 170-jarig bestaan van deze meer dan 41 km lange hooggebergtebaan heeft "Alliance For Nature" de postzegel "170 jaar Semmeringbahn" van de Oostenrijkse Post uitgegeven.

Samen met de 60 pagina's tellende, rijk geïllustreerde speciale publicatie "25 jaar UNESCO Werelderfgoed 'Semmeringspoorlijn met omringend landschap'", waarin ook alle andere UNESCO Werelderfgoed spoorwegen worden beschreven, is de jubileumpostzegel te koop bij "Alliance For Nature" (€ 21,50 plus verzendkosten;

Inlichtingen/bestellingen: office@AllianceForNature.at; Tel.: +43 676 419 49 19).

Marcus Aurelius:

Slowakije gaf op 26 april 2021 een postzegel uit ter gelegenheid van de 1800° geboortedag van de Romeinse keizer Marcus Aurelius. Op de zegel een afbeelding van het ruitersstandbeeld van de keizer, die vandaag de dag, na meerdere wisselingen, geplaatst is op het overdekte Het 'Palazzo dei Conservatori', een renaissancegebouw aan het Capitolijsplein (Piazza del Campidoglio), ten westen van het Forum Romanum in Rome. Tegenwoordig herbergt het de meeste Capitolijs Musea. Sinds de 16e eeuw is er een beeldenmuseum gevestigd.

Op de oorspronkelijke plaats, het 'Piazzo del Campidoglio' in Rome staat sinds 1997 een kopie. Volgens kenners is het 3,87 meter hoge bronzen ruitersstandbeeld één van de tien belangrijkste beeldhouwwerken. Italië gaf in 1997 een postzegel uit met een afbeelding van het standbeeld. De keizer draagt een typerende 'filosofen-baard'. Hij draagt een tunica over zijn veldheer-mantel.

Waarom gaf Slowakije een postzegel uit voor een Romeinse Keizer, en waarom draagt hij, gekleed als filosoof, militaire sandalen?

Marcus Aurelius werd op 20 april 121 in Rome geboren als Marcus Catilinus Severus. Zijn moeder was familie van keizer Hadrianus. De keizersfamilie zocht een waardige opvolger en keizer Antonius Pius adopteerde Marcus, die werd opgeleid door bekende sprekers en filosofen als Herodes Atticus en Marcus Cornelius Fronto. Op zijn 18^e werd Marcus consul, Zijn huwelijk met keizersdochter Faustina hielp hem verder op weg als toekomstig keizer. Na de dood van Antonius Pius in 161 werd hij (automatisch) de nieuwe keizer. Zijn 'zelfbeschouwingen' die hij schreef brachten zijn inzichten die tot de dag van vandaag geldigheid hebben Hij zette zich in voor vrijheid en gerechtigheid voor iedereen. Een van zijn uitspraken: "Het komt er niet op aan de benodigde eigenschappen van een goed mens te bespreken, veel meer er een te zijn". En "Streef ernaar dat je de mens blijft zoals de filosoof jou wilde opleiden".

Vandaar dat hij zich in zijn wetgeving concentreerde om het leven van zwakken en benadeelden, speciaal van vrouwen, kinderen en slaven te verbeteren. Hij had veel problemen tijdens zijn regering met de Parthen, de Marcomannen, de Quaden, de Sarmaten en Germaanse stammen en de Langobarden.

Uiteindelijk nam Marcus Aurelius slaven en gladiatoren op in het leger, waarmee hij uiteindelijk als overwinnaar zich staande hield.

Marcus Aurelius werd door velen gezien als een toonbeeld van een rechtvaardig en menselijk heerser, die de voorchristelijke Stoïcijnse deugden van Rome belichaamde. Het stoïcijnse werk 'Ta eis heauton' van Marcus Aurelius, geschreven in het (Oud) Grieks tijdens een veldtocht tussen 170 en 180, wordt nog steeds als literair monument vereerd voor de filosofie van dienst en plicht. Het beschrijft hoe men te midden van een conflict zijn gemoedsrust moet vinden en kan behouden door het volgen van de natuur als een bron van begeleiding en inspiratie.

Op 17 maart 180 stierf Marcus Aurelius, op 58-jarige leeftijd, uitgeput door jaren van oorlog, een natuurlijke dood. Hij brak met de traditie van de adoptiefkeizers sinds Nerva om een capabele adoptiefzoon als opvolger te benoemen. Zijn zoon Commodus volgde hem op. De klassieke geschiedschrijving, bijvoorbeeld Historia Augusta, moest niets van Commodus hebben. De benoeming van zijn eigen zoon tot zijn opvolger was in die optiek de grootste fout van de anders zo wijze Marcus Aurelius. Zo

kwam een eind aan de *gouden eeuw* van het Imperium.

Tot vandaag zijn er veel politici die de geschriften van deze Romeinse keizer tot voorbeeld nemen voor hun eigen handelen, zoals o.a. Koning Frederik de Grote en Bundeskanzler Helmut Schmidt. (*Frans Haverschmidt – 210607*)

UW REACTIES

Op de vraag van Eddy Cox ontvingen wij van de heer **Jan Doggen** het volgende antwoord:

Ik heb even op plaatjes gezocht, misschien zit daar een afbeelding tussen (je weet maar nooit waar-ie ergens op een online veiling staat):
bit.ly/4hUOORp

Wij stellen graag ruimte beschikbaar in de KNBF Nieuwsbrief voor lezers die willen reageren. Een reactie wordt geplaatst onder verantwoordelijkheid van de afzender en geeft de opvatting van de afzender weer. De redactie kan beslissen bepaalde reacties niet op te nemen.

Ook reageren? Stuur uw reactie aan: redactienieuwsbrief@knbf.nl.

Hou de bijdrage beperkt. De redactie beslist of de brief geplaatst wordt of niet en dat hangt onder meer samen met de beschikbare ruimte. De redactie mag de brief inkorten en/of redigeren. Anonieme reacties worden niet geplaatst, dus vermeld bij inzending in ieder geval uw naam en adres.

@ [Redactienieuwsbrief@knbf.nl](mailto:redactienieuwsbrief@knbf.nl)